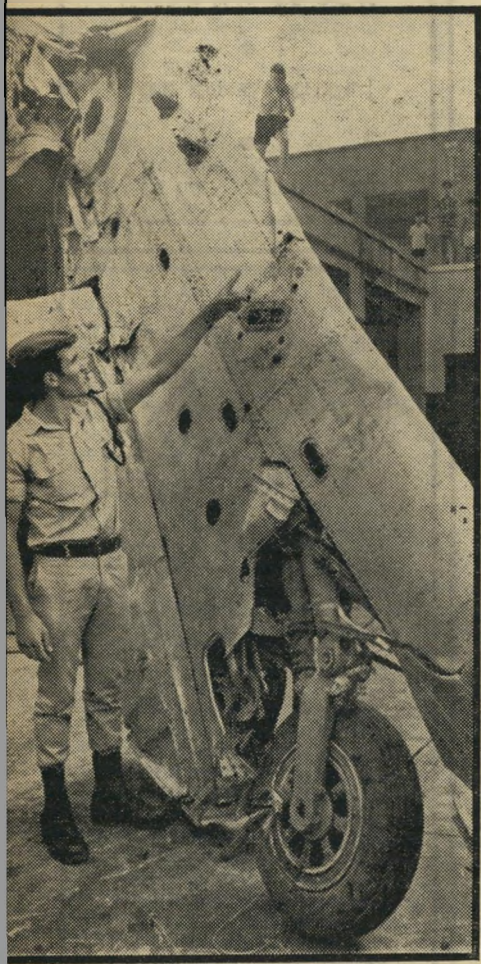

מתחמת לפני המים

וכך, בלילה השני אחרי שהכנף נמשתה, התרחש, לפי גירסת הסורים, החלק השני של המלחמה התתיימית. באותו לילה, אר-מרת גירסה זו, ירדה לכינרת סירת-דייגים מן הצד הסורי. החיילים שחתרו בה ידעו בדיוק היכן נמצאים שבוי המטוס. צוללים שירדו למים גילו את הזנב, ובעזרת מנוף של משאית, שעמדה על החוף, נגרר הזנב אל מחוץ למים, לטריטוריה סורית.

ואילו גופת הטייס נסחפה, כפי הנראה, על-ידי הגלים, לחוף.

המלחמה הראשונה של השבוע — זו ש' התנהלה מתחת לפני המים — הסתיימה. בידי כל צד נשאר חלק גדול של המטוס, וכל צד יכול היה להצהיר: "משיגו את ה" שרידים בפעולת קומנדו!"

המושקפים אמרו: אוקיי

עתה הגיע הזמן לסיים את המלחמה השנייה: המלחמה על חילוץ ספינת המישמר.

זוהי סירה ישנה, שנבנתה באמריקה ושימשה את הצבא האמריקאי בנחיתות קר-ביות. לכן משתמשים דייגי הכינרת בכינוי "הפולשת". דפנותיה מכוסים בלוחות-שריון מפלדה.

הצוות שלה מורכב מאנשי-מטרה בעלי הכשרה ימית, והם היו מעורבים במספר לא קטן של תקריות וחילופי-יריות על הכינרת. אולם בשום תקרית קודמת לא הומטרה עליה אש כמו בתקרית של ה-15 בחודש זה.

מספר יעקב שושן (31), ילוד מבריה, אחיו של הצנחן ביקו הי מפורסם, ובעצמו צלם, ער כעוזר דות החילוקי:

כל השבוע גישתי אחרי מהלך החילוץ. (המשך בעמוד 24)

ובכל זאת: איפה הגבול?

ראם סוריה וישראל השתגעו? האם בגלל שרידיו של מיג 17 כדאי היה להן לדבר בכל הציניות על מלחמה?

כי דבר אחד היה ברור לכל מי שטרם להתבונן באותה גיזרה של הגבול הסורי-ישראלי: יש תכונה רצינית לפעולה. היה גם ברור, כי הפעם לא תהיה זו פעולה זעירה, אלא מיבצע מלחמתי של ממש. הסורים ריכזו 12 אלף חיילים בניזרת הכינרת.

וכל זה — האמנם רק בשביל למשות כמה שבויי-מלחמה? התשובה היא: לא. הנכונות למלחמה היתה על דבר הרבה יותר חשוב: ריבונות מדינת ישראל על כל שטח הכינרת. על-ידי הדרישה, כי יותר להם רשמית לשוט על מימי הכינרת, ולשלול את המטוס מקרקעיתו, רצו הסורים לקבוע, כי פניה זו של הכינרת שייכת להם.

טענה זו הועלתה לראשונה בקשר לסיכסוכי-דייג. הסורים טענו, כי אין לדייגים הישראליים זכות לדוג בספינה הצפון-מזרחית של הכינרת. זכות זו, קבעו, שמורה רק לדייגיהם. ישראל טענה את ההיפך הגמור, הודיעה כי תגן בנשק על דייגיה. ישראל מסתמכת על הסכם שנחתם ב-1949, על גבעה 272, ליד מחניים. זהו הסכם שביתת-הנשק בינה לבין סוריה, שקבע כי קו שביתת-הנשק בין שתי המדינות יהיה קו הגבול הבינלאומי. כלומר: זה שהפריד בין ארץ-ישראל המנדטורית לבין סוריה, לפני מלחמת העצמאות. חוזה זה מוכרז שלוש מובלעות, שפוגו על-ידי הצבא הסורי והוכרזו כאזורים מפורזים. על הכינרת לא נאמר בו דבר. מתוך כך משתמע, כי בשטח זה שריר וקיים הסכם 1923, הקובע את הגבול הבינלאומי. נאמר בו:

● "תושבי סוריה והלבנון ייהנו באגמי החולה והכינרת, ובנהר הירדן בין שני אגמים אלה, מאותן זכויות דייג ושייט אשר יש לתושבי ארץ-ישראל. אולם כמשלת ארץ-ישראל תהיה אחראית לשיטור באגמים אלה."

● הכינרת כולה כלולה בתוך שטחה של ארץ-ישראל: "משפך הירדן עד למעיינות הגפרית במסיפר, יתמשך קו-הגבול לאורך החוף, במקביל לקו-המים של ים כינרת, ובמרחק עשרה מטרים ממנו." במקרה שיעלו פני הים כתוצאה מכונית סכר על הירדן מדרום לכינרת, יוזז הגבול במקביל, כך שתמיד תישאר רצועת-חוף ברוחב עשרה מטרים, אשר תפריד בין הגבול הסורי לבין מימי הכינרת.

עשרה מטרים: בתקופת הקרבות השתלטו על רצועת עשרת הסורים, כשם שהשתלטו על שטח-גבול אחרים. לפי אותו הגיון קבעו, כי חלק מן הים, הוא שלהם.

לפני תשע שנים נידמה היה, כי החיכוך עומד להסתיים בפשרה מוסכמת. ישראל הציגה, תמורת ויתור הסורים על כמה מטענותיהם לגבי שטחים מפורזים מסויימים, שלא להתקרב יותר מ-250 מטרים מהחוף המזרחי. הסורים לא קיבלו את תנאי ישראל, והמשא-ומתן התבטל. ירושלים הודיעה אז רשמית על הסרת הצעתה.

בכל זאת הושרש נוהג זה-הפאקטו בפניה זו של הים. סירות סוריות דגות עד לתחום מסויים, וסירות ישראליות דגות בתחום משלהן. סירות-המישמר של המטרה, המסיירות בקביעות לאורך החוף, אינן מתקרבות יתר על המידה לאותה רצועה בת עשרה מטרים, שהיא ה"יורה שטח ריבוני של מדינת ישראל, יורשתה כחלק גבול זה של פלסטינה-א"י.

הכנר
 שהוצגה בחצר משטרת טבר-יה, שבוע אחרי שנמשתה בחשאי מן הכנרת על ידי צוללים ישראליים.